

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

13. Dies Junii. Definit esse remedio locus, ubi quæ fuerunt vitia, mores sunt. Seneca Epist. 39.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

Junius.

Tessera.

451

gustinus, cum ait puduisse eos minoris dedecoris, quasi esset decus, commisisse scelus, dedecus, non esse lcelestum: tum addit de se. (a) *Fingebam me fecisse, quæ non feceram, ne viderer abiectior, quo eram innocentior, & ne vilior haberer, quo eram castior.* Quid probrosius, quàm ex flagitiorum infamia, aucupari famam, quàm ex facinoribus in gloriis, venari gloriam? Horum proprium est impudenti procacitate, sanctissima quæque irridere, elevare divina judicia, monita sapientum aspernari, odisse monitores, illudere aliorum verecundiæ, damnare Bonitatem, condemnare bonos. Et quoniam placuit semel graviter esse impudentes, non jam cuniculis, sed apertis januis omnes intromittunt voluptates, & malè agendi consuetudine, non cursu feruntur in malum, sed impeturuunt. (a) *Quibus ait D. Paulinus, dulce est quod amarum, & turpe quod castum, & hostile quod sanctum.* De hujusmodi loquitur togæ decus Seneca, quos & locat in fastigio quodam infælicitatis. *Tunc consummata est infælicitas, ubi turpia non solum delectant, sed placent.* Tales ne Deo displiceas, non tibi placeant. Quod facies, si morem geras suadenti, & canenti Poëta:

Illos devita, quos infamat mala vita.

13. DIES JUNII.

Definit esse remedio locus, ubi quæ fuerunt vitia, mores sunt. *Seneca Epist. 39*

F f 2

I. Ve-

(a) *L. 2. Confess. c. 3. (b) Epist. 7. ad Sever.*

Confue-
tudo
prava.

I. **V**enio tandem ad illud vitium, cui pellendo vix superest remedium, ideoque hominem præcipitat in barathrum. Illud est prava in pravis consuetudo. Magnum illius est robur, quod secum trahit quæcumque robusta, quæque secum quandam quasi necessitatem vehit, ideoque vocatur à D. Augustino, (a) *Secunda, & quasi affabricata natura*. Primum igitur, frequentia peccandi, potentiis animi vis quædam fit. Unde assuetudine scelerum intellectus circa divina obfuscat, voluntas enervatur, appetitus distorquetur, libertas constringitur: non amplius singula tam expedite suo munere funguntur; simillima horologio, quod rotulis ferrugine, aut longo usu exesis, ac vitiosè ambulatibus, ordinem servare non potest. Hinc consuetudo vitiorum ubi semel invaluit, pro imperio est, & legem facit: tardè & difficulter eruitur, quod altè jactum est. Clavus èò firmiter in hæret, quò fixus est profundius à gravi manu, malleoque. Quisquis à puero exercuerit histrionicam, etiam decrepitis perget ludere, & ineptuè, & inter seria jocari. Si quem post cunas, venationis, aucupiique studium tenuerit, etiam canus quoque ludet inter venaticos canes. Nemo à terrenis antus assuefacit manu turpiorio, ventrem epulis genialibus, gulam Herculeis poculis, corpus animumque fœmineis delitiis, quem non eadem in devexa aetate suaviter afficiant.

II. Argumento sint Hebræi, qui quia Ægyptiorum cibus ab infanzia erant assuefacti; puta non tantum

(a) L. 6. de Mas.

Junius.

Tessera.

453

tum carnibus, & piscibus, sed levissimis quoque edulis, neque uni fastiditis; peponibus, capis, porris, alliis, cucumeribus: hinc nauseanti jam stomacho ipsum delicatissimum manna desipuit, quod in magnum famis solatium, majus singularis benevolentiae argumentum, maximum ingentis amoris testimonium, errantibus per desertum 40. ipsis annis quotidie Deus è caelo depluebat. Audi murmurantes. (a) *Anima nostra nauseat super cibo isto levissimo.* Itane verò delicata vobis gula est, ut panis ille, cui caelum furnus, ignis amor, pistor Deus fuit, nauseam faciat? Ille inquam panis, in quem verissime dixeris omnium ciborum cupædias, deliciasque confluisse? Sapiebat enim omnia, quorum gustum humana cupiditas desiderabat. Jamque nihil usquam, unquam regis mensis illatum fuerat ex aviariis, piscinis, culinis, cujus si vellent, delicias non perferisceret vilissimus quisque è plebe agato: solum, unicumque desiderium fecit, ut manna illud saperet, & electissimos pisces, & omnis generis carnes, gallinas, & pavones, & phasianos, & perdices; denique totum illud, quod sive rarum in cibo, sive pretiosum in condimento, sive artificiosum in coquo, orexin concitare potest. Et erat sane per jucundum sine magnis impensis, unumquemque in ferculo uno, infinita reperire: in unico Manna omnes omnium mensarum lautitias reperire, jamq; velut Regem, regie, hoc est suaviter, pretiosè, dapsiliter supra omnes Heliogabalos, Antonios, Cleopatras, & quidem in victu parabili, unoque pane.

III. Et tamen pulcherrimum hoc ciborum omnium

Ff 3

(a) Num. II, 4.

omnium, saporumque compendium manna, nescio
 majore insolentiâ, an supercilio, fastidivit Hebræus
 populus. Nam quoties in mente venêre pepones,
 porri, allia, cæpæ; jam hoc præ illis viluit. Con-
 stitudo usque ad eò eorum corruerat palatum. Idem
 nunc multis est ingenium; nauseant diuina, fastidiunt
 cœlestia, virtutem excutiunt, pietatem oderunt: se-
 ctantur interim humana, expetunt terrena, vitium
 aucupantur. Et quid hoc aliud est, quàm turpiter
 à Manna transire ad pepones, & cucumeres? Qui
 sicut nihil habent soliditatis, ita documentum sunt
 vanitatis nunquam satiaturæ cor humanum: dum
 incipiunt malæ illecebræ hominem afficere, jam spe-
 ctant ad finem, in ipso usu sui pereunt: fluxi sunt pe-
 pones, ac cucumeres; nihil conferunt præter lachry-
 mas ex oculis provocatas, & fœtentem ex ore halitum,
 gravemque totius corporis animum. Cave ex-
 gò ne vitia fiant in te mores; opus erit longâ motâ,
 ut illa semel radicata extirpes. Ut sapias in adulta æ-
 tate vir, assuesce à puero contemnere puerilia. Quod
 ut præstes, illud meditare, quod Poëta est tenui mo-
 dulatus avenâ:

Quod puer assuescit, senior dimittere nescit.

14. DIES JUNII.

Errorem definire, est faciliùs quàm fini-
 re. *S. August. contra. Academ, l. 1, c. 4.*